

ASOCIACE
ROZVOJE
INVENCÍ A
DUŠEVNÍHO
VLASTNICTVÍ
O. S.

2018

V JUBILEJNÍM **DESÁTÉM** ROCE ČINNOSTI

Výroční zpráva o činnosti občanského sdružení

A r i D v kalendářním roce 2018

V desátém roce existence Asociace si dovoluji v úvodu připomenout části z deklarace Přípravného výboru z 2. ledna 2008:

Asociace rozvoje invencí a duševního vlastnictví, jako nezisková odborná organizace, má za účel propagaci vědy a techniky zejména mezi mládeží, všeobecnou podporu rozvoje invenčního a inovačního myšlení, podporu tvorby duševního a průmyslového vlastnictví a následně jeho užití jak ve smyslu aktivním, tak i pasívním.

Ve smyslu aktivním se především jedná o tvorbu strategie průmyslově-právní ochrany, dále možnosti jejího komerčního využití (-jako jeden z podstatných předpokladů udržitelnosti rozvoje průmyslu a jeho konkurenceschopnosti na globálním trhu) a tím i zajištění průmyslově-právních předpokladů hospodářské stability v teritoriu působnosti.

Ve smyslu pasívním se jedná o kvalifikované zdroje nejčerstvějších informací o světovém stavu techniky té které průmyslové oblasti a možností účelových analýz z nich, ale také např. velice významnou oblast ochrany domácího průmyslu, trhu i zákazníka před dovozem a distribucí zboží s právními vadami. . . . poskytovala školení na středních a vysokých školách pro studenty a i jejich pedagogy . . . poradenský servis – především pro MSP.. ..

Po završení desetileté práce můžeme dnes zodpovědně konstatovat, že vize zakládajících členů se daří naplňovat, byť původní představy o rozvoji obecného zájmu o tuto oblast v naší společnosti stále notně zaostávají za mnohými státy.

Během desetiletého vývoje se stala významnou složkou působení AriDu práce se žáky II. stupně základních škol v programu Mladý vynálezce. Tato ojedinělá metodika nejenom učí žáky a žákyně poznávat hodnotu tvůrčí inovativní myšlenky, ale i kvalifikovanému nakládání s vlastní tvůrčí myšlenkou. Metodicky je postupně vede k řešení technického problému, který si sami jednotlivci vyberou. Tak jsou vedeni a motivováni k tomu, že se sami mohou stát vynálezci. Žáci sami řeší problém, který si sami určí, inovativní myšlenku zdokumentují a prezentují před dalšími spolužáky. Jejich řešení jsou porovnávána s řešeními nalezenými v patentové rešerši. Rešerše jim ukáže, jak byl daný problém řešen různými vynálezci a jak jsou jejich řešení vydefinována v patentových dokumentech. Závěrem každého kola je pak prezentace před auditoriem. Vítězové z programu Mladý vynálezce vedených AriDem pak jsou reprezentanty české republiky na mezinárodních akcích. V roce 2018 to byla již čtvrtá taková reprezentace, tentokrát na mezinárodním veletrhu vynálezů InventARENA 2018. Prezentace žáků na veletrhu vyvolala zájem a uznání jak od běžných návštěvníků, tak od reprezentantů mezinárodních institucí z oboru tvorby a ochrany duševního vlastnictví jako je WIPO a EPO. Vystavené práce byly oceněny diplomy a medailemi.

Pozoruhodné jsou statistické údaje, které z vyhodnocení stovek žákovských řešení vychází: Většina nápadů je zcela originální – pouze v necelých 5% případech se opakuje tentýž námět! Při tom žáci přinášejí zcela neotřelá řešení problémů, protože jejich způsob myšlení ještě nebyl formován zavedenými konvencemi jednotlivých oborů. Podstatné pro perspektivu volby dalšího profesního zaměření žáků je takto získaná zkušenost, že technika je vlastně dobrodružství. Že volba dalšího vzdělávání v technických oborech je volba k zajímavému zaměstnání. Zásadní a významné je to, že program odhalí mezi žáky technické tvůrčí talenty – a motivuje je současně k dalšímu rozvoji! Díky tvůrčím talentům v technických oborech (např. vynálezům) mohou existovat inovace vysokých řádů, které jsou předpokladem konkurenceschopnosti průmyslu a tím i prosperity té které průmyslové oblasti, toho kterého celku – podniku, teritoria! Mezinárodní prezentace vítězů a medializace pak pomáhá oslovovat další potencionální zájemce. Žel se za předchozích vlád nepodařilo tyto zkušenosti rozšířit republikově.

Veškerá mezinárodní reprezentace České republiky je takto dosud realizována výhradně z Královéhradeckého kraje ! Takto však zůstává Česká republika v tomto ohledu mezi průmyslovými zeměmi zatím stále jenom „Popelkou“ !

Horkou novinkou v práci AriDu je letošní premiéra v mezinárodní prezentaci vlastního originálního programu nazvaném Metodický vynálezce. Program je postaven na osmiletých zkušenostech z metodiky pro základní školy a z popularizačních přednášek o duševním vlastnictví – autorském a průmyslovém právu - pro studenty škol středních. Zde je aplikován metodický postup, jaký používají přední světová vědecká, výzkumná, vývojová a konstrukční pracoviště. Student se sám na základě úvodní všeobecné přednášky ve škole přihlásí jako zájemce o účast v programu. V dalším stupni se pak přihlášení studenti hlouběji seznámí s oblastí tvorby a ochrany duševního vlastnictví. Dokonce se naučí i samostatné práci při vyhledávání potřebných informací v průmyslově-právních databázích. Tam si následně sám nalezne způsoby řešení problému - který si sám stanovil, který ho zajímá. Tak zjistí, jak již byl stejný problém řešen jinými vynálezci. Teprve na základě rešeršní analýzy – a jí inspirován (!) pak hledá vlastní řešení daného problému. V případě potřeby je řešena i otázka právního stavu zjištěných dokumentů. Následně student k vlastnímu novému řešení vytvoří potřebnou dokumentaci, prezentaci či model, se kterým se pak může zúčastnit soutěže, případně se stane v této nové kategorii reprezentantem ČR!

Tak se prvně v letošním roce podařilo jedné studentce a třem studentům – „Metodickým vynálezci“ z Gymnázia Boženy Němcové z Hradce Králové propracovat k reprezentaci na mezinárodním veletrhu vynálezů InventARÉNA 2018 v Trinci. O tuto metodiku zde projevíli zájem i reprezentanti Evropského patentového úřadu a Světové organizace duševního vlastnictví! Metodika AriD tak došla ocenění z nejpovolanějších míst! Studenti za své práce obdrželi i mezinárodní ocenění – medaile a diplomy. Je třeba zde vyzvednout fakt, že nebýt osvětleného přístupu a podpory vedení gymnázia Boženy Němcové, nebylo by reálné dovést tento pionýrský program do úspěšného vyvrcholení. Dalším bonusem pro úspěšné studenty gymnázia B. Němcové byla možnost vycestovat v závěru roku do Štrasburku, jak bylo již předem pro budoucí vítěze InventARÉNY přislíbeno poslancem EP Tomášem Zdechovským. Tak mohli navštívit Evropský parlament a Radu Evropy i okusit adventní atmosféru vánočních trhů Štrasburku. Přednášky o problematice duševního vlastnictví – téma autorskoprávní a průmyslověprávní pro střední školy v rozsahu dvě až tři vyučovací hodiny (dle

možností školy) se zaměřením na dopady v praktickém životě se nadále u studentů setkávají se zájmem a pozorností. Nejvýraznějším úspěchem této osvěty byla prezentace studentů z gymnazia B. Němcové z Hradce Králové na InventARÉNĚ. Do budoucna by bylo žádoucí umožnění i reprezentace na analogických zahraničních veletrzích vynálezů, jak je v Evropě standardem! Takové příklady by pak mohly být i inspirací a motivací pro následovníky – to v konečném důsledku ku prospěchu naší vědy i průmyslové praxi!!

V tomto roce se též zástupce AriDu zúčastnil a prezentoval využití a výsledky z oblasti duševního vlastnictví také na výstavě „Jihočeský den vědy“, který se konal 18. dubna na Výstavišti České Budějovice. Cílem bylo přinést veřejnosti informace o vazbě práv k duševním statkům k vědě, výzkumu a významu inovací obecně.

Ve spolupráci s Evropským patentovým úřadem (EPO) AriD pokračoval ve spolupráci z předchozích let. Základ přímé mezinárodní spolupráce AriDu je především v aktivní spolupráci na akci: **PATLIB2018: a networking event**

PATLIB2018 se konal 3. a 4. května 2018 v Lublani. Královehradecké PATLIB Centrum AriD (a současně i republiku !) reprezentovala místopředsedkyně Daniela Filová. Již podruhé byla zvolena i do přípravného komitě této konference, kde zastupovala státy tzv. Východní Evropy. Jmenovitě Bulharsko, Chorvatsko, Českou republiku, Maďarsko, Polsko, Rumunsko a Slovensko. Mimo práce v přípravném výboru konference byla zapojena v moderování dvou dalších sekcí a navazujících debat konference. Současně tam vystoupila se svou vlastní přednáškou na téma „International Transfer Marketing“, která vycházela ze spolupráce s kolegou Jouni Hynynenem z Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Central Finland. Význam konference z pohledu EPO ukazuje skutečnost, že se slavnostního zahájení zúčastnil i prezident Benoît Battistelli. Konference byla vyhodnocena jako velmi úspěšná s konstatováním, že centra patentových informací se již stala nedílnou součástí „infrastruktury“ rozvoje a praktického využití duševního vlastnictví, nejenom v členských zemích Evropské Patentové Úmluvy (EPC).

Dále se AriD, jako člen mezinárodního odborného komitě, ve dnech 19. a 20. září zúčastnil v EPO Vídeň přípravy konference: *Sophisticated Searches Training Vienna 2019*, jejíž termín konání bude stanoven začátkem roku 2019.

V průběhu roku AriD navázal v součinnosti s Českou strojnickou společností Hradec Králové (ČSS) pracovní kontakty ke spolupráci s KHK - Krajskou hospodářskou komorou. KHK je nositelem projektu pro volnočasové aktivity, kdy ve spolupráci s místními firmami a v přeshraniční spolupráci s partnery z Polska jsou žáci v praktických činnostech seznamováni s různými dovednostmi. Specifická role AriDu by spočívala v obohacení programu o dimenzi duševního vlastnictví. Tak by zajímavý a přínosný projekt žákům rozšířil „obzor“ do této oborově univerzální oblasti a tak by dále zvýšil jeho originalitu. Pro zaktualizování této vize se AriD zúčastnil realizace projektu v Hořicích a krajského finále v Hradci Králové.

Během celého roku 2018 poskytovalo PATLIB Centrum AriD bezplatně průmyslově-právní poradenství veškerým zájemcům o odbornou pomoc v této oblasti. Zájemci přicházejí jak z oblasti soukromých osob, tak z oblasti průmyslu a z prostředí univerzitního. Veškeré tyto služby jsou přísně v režimu „obchodní tajemství“, aby konzultovaná problematika nebyla přístupná třetím osobám. Ve specifických případech se konzultace realizuje přímo u zájemce.

U příležitosti desetileté činnosti Asociace rozvoje invencí a duševního vlastnictví o.s. byla v sídle asociace dne 24. září 2018 uspořádána slavnostní konference za účasti VIP hostů – vedení Krajského úřadu a magistrátu v Hradci Králové a představitelů spolupracujících institucí. Zásadním přínosem této konference bylo rozdiskutování dalšího rozvoje osvědčených aktivit AriD.

Na prosinec tohoto roku pak byla ve smyslu platných stanov svolána volební Valná hromada Asociace. Valná hromada vyslovila souhlas s dosavadními aktivitami a činnostmi a kladně přijala i uvažované záměry ze slavnostní konference. Volba Řídícího výboru Asociace potvrdila na místě předsedy i místopředsedy dosavadní funkcionáře, přičemž celý výbor je tvořen pěti členy. VH byla seznámena s momentální finanční situací, konečné účetní náležitosti Asociace rozvoje invencí duševního vlastnictví o.s. budou zpracovány profesionální účetní firmou jako v minulých letech dle platných právních a dotačních požadavků.

Dle dohody o vzájemné spolupráci - SVK HK a AriD o.s. ze dne 29. 1. 2010 nadále veřejnou službu **PATLIBcentra** odborně realizuje výhradně AriD.

Ve smyslu „Memoranda o spolupráci“, které AriD os. podepsal v roce 2013 s Úřadem průmyslového vlastnictví, jako vrcholnou složkou státní správy ve věci průmyslových práv, byly v průběhu celého kalendářního roku vedeny aktivity

v souladu se Strategií zvyšování konkurenceschopnosti České republiky dle usnesení vlády ČR č. 713 ze dne 27. 9. 2011: “ Zpět na vrchol 2012-2020“.

AriD o.s. již v letošním roce rozpracovává přípravu pro akce v roce 2019:

EPO – konference 2019 - AriD bude opět reprezentovat Daniela Filová odbornou přednáškou a spoluúčastí na organizaci. Tematicky konference bude zaměřena na rozvoj praktických znalostí. Datum konání a místo bude upřesněno začátkem roku.

Rok 2019 bude i rokem stého výročí založení národního „Patentního“ úřadu – tedy Úřadu průmyslového vlastnictví (UPV). K tomuto výročí se bude konat v Praze **19. září 2019 mezinárodní konference „Ochrana průmyslového vlastnictví v Evropě“**. Na této konferenci se v rámci doprovodného programu budou před světovou odbornou veřejností – účastníky konference - prezentovat i Mladí vynálezci a Metodičtí vynálezci z Východních Čech.

V konečném důsledku směřuje systematické úsilí AriD o.s. k tomu, aby české firmy mohly díky využití znalostí o strategickému využití práv k duševnímu vlastnictví úspěšně konkurovat v náročném globálním trhu. Mimo to se odborně ošetřené předměty duševního vlastnictví stávají součástí obchodního jmění firmy.

Tyto důležité pro-růstové aspekty si uvědomuje i vedení Královéhradeckého kraje, díky jehož podpoře se de facto může činnost AriD dále rozvíjet.

AriD o. s., jako nezisková organizace, je ve své existenci finančně podporována vedením Královéhradeckého kraje a pevnou adresu má díky pronájmu nebytových prostor, které jsou vlastnictvím statutárního města Hradec Králové. Bez skutečnosti této regionální podpory by existence, fungování a mezinárodní reprezentace našeho sídelního města, VČ regionu a České republiky dosud nebyla myslitelná.

Poznámka na závěr: EXEMPLA TRAHUND – příklady táhnou. To je známo! Avšak pro media oblast duševního vlastnictví není příliš atraktivní. Proto se vynikající výsledky východočeských žáků a studentů z programů Mladý vynálezce a Metodický vynálezce jen obtížně dostávají k dalším potencionálním zájemcům. Je tak zmíněné heslo nesnadno účinně, a k obecnému prospěchu, šířeji aplikovat...

Ing. Josef Zima
předseda AriD o.s.

Daniela Filová
místopředseda AriD o. s.